DOPING AUTORITEIT

Jaarverslag

2024

Inhoudsopgave

	Voorwoord	**3**
1.	**Educatie**	**5**
2.	**Dopingcontroles**	**16**
3.	**Intelligence & Investigations**	**23**
4.	**Tuchtrecht**	**25**
5.	**Juridische zaken**	**28**
6.	**Wetenschappelijk onderzoek**	**33**
7.	**Kennismanagement**	**35**
8.	**Medische dispensaties**	**37**
9.	**Internationale zaken**	**39**
10.	**Mens & organisatie**	**43**
11.	**Bijlagen**	**45**
Bijlage 1	Financieel overzicht	46
Bijlage 2	Samenstelling Raad van Advies en Commissies (per 31-12-2024)	48
Bijlage 3	Overzicht presentaties	49
Bijlage 4	Nevenfuncties (per 31-12 2024)	50
Bijlage 5	Afkortingen	51

Voorwoord

In dit jaarverslag blikken we terug op 2024, een bijzonder sportjaar met de Olympische en Paralympische Spelen in Parijs als hoogtepunten. De Dopingautoriteit kijkt terug op een uitgebreid en succesvol educatie- en controleprogramma in aanloop naar de Spelen.

Voor de Olympische en Paralympische programma's werken we intensief samen met NOC*NSF op het vlak van educatie. Voor de Spelen in Parijs voltooide 99% van de Nederlandse olympische sporters en 100% van de paralympische sporters de vereiste e-learning. Niet alleen in het aantal medailles, maar ook wat betreft het educatie- en controleprogramma wil Nederland tot de best presterende landen ter wereld blijven behoren.

In 2024 verzamelde de Dopingautoriteit in totaal 3.527 monsters die door het WADA geaccrediteerde laboratorium werden geanalyseerd, een aantal vergelijkbaar met 2023 toen 3.520 controles werden uitgevoerd. Een forse stijging vond plaats in het aantal monsters dat werd verzameld als onderdeel van het Nationaal Dopingcontroleprogramma: 3.256 in 2024, ten opzichte van 3.098 in 2023. Daarmee is de doelstelling van 3.000 monsters ruimschoots behaald. De overige 271 monsters werden afgenomen in opdracht en op kosten van diverse sport- en antidopingorganisaties.

Deze cijfers zijn illustratief voor een controleprogramma dat informatiegestuurd is en waarbij controles gericht worden ingezet. Onder andere gegevens uit WADA's mondiale antidopingregistratie-systeem ADAMS, informatie van ketenpartners en vanuit het Meldpunt Doping zijn daarbij leidend.

Als zelfstandig bestuursorgaan voert de Dopingautoriteit een overheidstaak uit. Deze taken zijn vastgelegd in de Wet uitvoering antidopingbeleid (Wuab). In de volgende hoofstukken staan we stil bij de manier waarop in 2024 invulling is gegeven aan die taakstelling. In hoofdstuk 1 doen wij verslag van de manier waarop invulling is gegeven aan de taak 'het geven van voorlichting over doping' (Wuab art. 5 lid d). In hoofdstukken 2, 4 en 8 vindt u informatie over de uitvoering van verschillende aspecten van de taak 'het uitvoeren van het dopingcontroleproces' (Wuab art. 5 lid b). In hoofdstuk 3 is de informatie verzameld over de uitvoering van de taak 'het verzamelen en onderzoeken van informatie over mogelijke overtredingen van een dopingreglement' (Wuab art. 5 lid c). De overige hoofdstukken bevatten informatie over de uitvoering van verschillende ondersteunende taken en processen die nodig zijn om de wettelijke taken op correcte wijze te kunnen uitvoeren.

Op internationaal vlak was 2024 een veelbewogen jaar, gekenmerkt door een kwestie die de dopingwereld op zijn grondvesten deed schudden. Na het bekend worden van de positieve tests van 23 Chinese zwemmers, trok de Dopingautoriteit samen op met internationale partners om de geloofwaardigheid van het mondiale antidopingsysteem te waarborgen.

Intussen groeit de Dopingautoriteit en blijft het professionaliseren. Op 31 december 2024 waren in totaal 49 mensen in dienst. We heetten zestien nieuwe collega's welkom, op kantoor en als dopingcontroleofficials 'in het veld'. Met deze versterkingen zijn we nog beter toegerust op de uitdagingen en verwachtingen die zowel nationaal als internationaal aan de Dopingautoriteit worden gesteld.

Vincent Egbers
voorzitter

Highlights olympisch en paralympisch programma Paris 2024

Pre-olympisch dopingcontroleprogramma

Van 1 juli 2023 tot 18 juli 2024 (opening van olympisch dorp)

TeamNL individuele sporters

216 van **218** gecontroleerd **99%**

TeamNL teamsporters

67 van **83** gecontroleerd **81%**

Pre-paralympisch dopingcontroleprogramma

Van 1 augustus 2023 tot 21 augustus 2024 (opening van paralympisch dorp)

TeamNL individuele sporters

60 van **62** gecontroleerd **97%**

TeamNL teamsporters

21 van **24** gecontroleerd **88%**

TeamNL sporters met vereiste e-learning*

Olympische Spelen 99%

Paralympische Spelen 100%

*E-learningcertificaat behaald maximaal twee jaar voor de start van de Spelen via Dopingautoriteit of andere antidopingorganisatie zoals internationale federatie of WADA.

Educatie Olympische en Paralympische Spelen

E-learningverplichting geldt voor alle TeamNL sporters en begeleiders

Groep:	E-learningmodule:
Sporters	Goud
Technische begeleiders	Trainer-Coach 5
(Para)medische begeleiders	(Para)medische begeleiders
Overige begeleiders	Sportbestuurders en -officials

1
Educatie

Highlights Educatie 2024

Aantal educatiesessies voor topsporters

Totaal
96
voor **1.980** topsporters

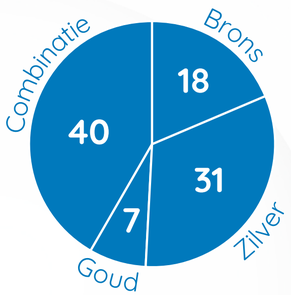

Aantal e-learningmodules voor topsporters

Totaal
8.943

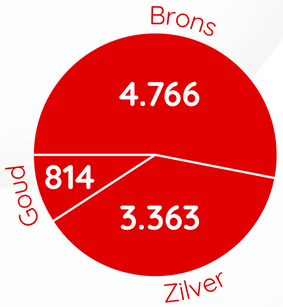

Beoordeling door gebruikers

Brons	Zilver	Goud
8,0	7,8	7,9

Aantal educatiesessies voor sportbegeleiders

Totaal
16
voor **288** sportbegeleiders

Aantal e-learningmodules voor sportbegeleiders

Totaal
2.363

Educatie

Qua educatiebeleid kent de Dopingautoriteit een duidelijk verschil tussen topsport (georganiseerde sport) en fitness (anders-georganiseerde sport). Binnen de topsport geldt een dopingreglement. De Dopingautoriteit mag op basis van dit reglement dopingcontroles uitvoeren. Binnen fitness is dat niet het geval. Dit vereist dus een andere aanpak. Daarnaast heeft de Dopingautoriteit de taak om het algemeen publiek van informatie te voorzien.

Topsport

De doelstelling voor topsport is: **het voorkómen van onbewuste en bewuste dopingovertredingen in de Nederlandse sport.**

De drie belangrijkste doelgroepen binnen de topsport zijn:

1. Topsporters
2. Sportbegeleiders
3. Sportbonden

Educatiesessie	2020	2021	2022	2023	2024
Brons	9	15	26	22	18
Zilver	8	21	16	26	31
Goud	2	3	3	12	7
Combinatie	12	7	24	18	40
Totaal	**31**	**46**	**69**	**78**	**96**

Tabel 1.1: Overzicht educatiesessies voor topsporters.

Topsporters

Om talenten in ongeveer acht jaar voor te bereiden op de wereldtop, heeft de Dopingautoriteit – in samenspraak met NOC*NSF - de Doorlopende Leerlijn Schone Sport ontwikkeld. Deze leerlijn beschrijft welke kennis, vaardigheden en houding nodig zijn voor dopingvrije sport. De leerlijn is onderdeel van het Nationaal Educatieprogramma.

Educatiesessies
Aansluitend op de leerlijn heeft de Dopingautoriteit drie verschillende educatiemodules voor sporters ontwikkeld: Brons, Zilver en Goud. Brons is bedoeld als de eerste module en is echt een introductie van het onderwerp doping. Zilver is meer gericht op het oefenen van vaardigheden, zoals het controleren van geneesmiddelen en voedingssupplementen. In de educatiemodule Goud behandelen de sporters tenslotte whereabouts en lastige dopingdilemma's waar ze tijdens hun carrière tegenaan kunnen lopen. Bijvoorbeeld vermoedens van dopinggebruik door een teamgenoot, of het gebruik van toegestane geneesmiddelen puur en alleen om beter te presteren.

De Dopingautoriteit heeft in 2024 in totaal 96 educatiesessies verzorgd voor in totaal circa 1.980 topsporters. Zeven sessies vonden online plaats via Microsoft Teams of een vergelijkbaar programma en bij twee sessies was er sprake van een hybride aanpak. De rest van de sessies heeft fysiek plaats gevonden. Het aantal educatiesessies is sinds 2020 elk jaar gestegen (2023: 78).

E-learningmodule	2020	2021	2022	2023	2024
Brons	2.409	3.305	4.022	5.810	4.766
Zilver	532	1.159	1.487	5.743	3.363
Goud	271	675	533	900	814
Totaal	3.304	5.180	6.042	12.453	8.943

Tabel 1.2: Overzicht afgeronde e-learningmodules voor topsporters.

E-learningplatform
Naast sessies biedt de Dopingautoriteit ook e-learningmodules aan voor de sporters. Er zijn in totaal 8.943 modules voor sporters afgerond. Dit is minder dan in 2023 (12.453), maar meer dan in 2022 (6.042).

Gebruikers beoordeelden de e-learningmodules als volgt: *Brons* 8.0, *Zilver* 7.8 en *Goud* 7.9. Deze beoordelingen zijn vergelijkbaar met de cijfers die in 2023 zijn gegeven.

Binnen het e-learningplatform zijn diverse ontwikkelingen gerealiseerd in 2024. Zo is het onderdeel toetsing gepubliceerd. E-learninggebruikers kunnen nu alleen nog een certificaat behalen als ze minimaal acht van de tien toetsvragen correct hebben beantwoord. Het is mogelijk om de toets nogmaals te maken bij te veel foutieve antwoorden. Op technisch vlak is de API geüpdatet en is de keuze voor privacyniveaus in de laatste stap van het aanmeldproces verduidelijkt. Ook zijn de werkzaamheden voor het realiseren van een Engelstalig e-learningplatform afgerond. Hiermee is het technisch mogelijk om het e-learningplatform zowel in Nederlands als Engels te gebruiken.

Video's
Negen video's zijn voorzien van Nederlandse en Engelse ondertiteling, bedoeld om de toegankelijkheid van de video's te verbeteren. De Engelstalige dopingcontrolevideo's (bloed, urine en combinatie) zijn aangepast. Voor het vernieuwen van de video over dispensatieverzoeken zijn het scenario en script (Nederlands en Engels) opgeleverd en voor de Engelstalige Tips en Whereaboutsvideo's werden de scripts aangeleverd.

Dopingwaaier App
De Dopingwaaier App bestaat sinds eind 2013. De app is gemaakt voor iOS en Android. Ook is er een responsive website. Via de Dopingwaaier App kunnen sporters en begeleiders onder andere hun geneesmiddelen en voedingssupplementen controleren, de belangrijkste dopingregels nalezen en de dopingcontroleprocedure bekijken. De app werd in 2024 circa 4.615 maal gedownload (2023 circa 4.775 maal). Het totaal aantal downloads was eind 2024 ongeveer 54.000. De Dopingwaaier App wordt continu geactualiseerd. Ook wordt de app doorlopend gepromoot, onder meer via educatiesessies, websites, sociale media, diverse artikelen en z-cards.

Be PROUD
Be PROUD is een initiatief van de Dopingautoriteit dat zich richt op het versterken van de juiste sportwaarden. Het programma is opgezet in samenwerking met NOC*NSF, (ex-)topsporters en trainers/coaches en is in 2018 van start gegaan. Sporters, familie, coaches, medische begeleiders, bondsmedewerkers en andere sportfanaten worden opgeroepen om zich aan te sluiten bij Be PROUD. Dit kan als supporter maar ook als ambassadeur. Sportorganisaties hebben bovendien de mogelijkheid om partner te worden. Zo ontstaat een groot en krachtig team dat trots is op schone sport. Het programma Be PROUD heeft een eigen website en social media accounts op Instagram, Facebook, X en YouTube.

In totaal heeft Be PROUD 15 ambassadeurs: Liesette Bruinsma (para-zwemmen), Jordy Beekwilder (kickboksen), Guy Mendes de Leon (bridge), Eva Voortman (softbal), Margriet Bergstra (judo), Rogier Hofman (hockey), Sophie Souwer (roeien), Steve Wijler (handboogschieten), Epke Zonderland (turnen), Jessica Schilder (atletiek), Jetze Plat (handbiken/paratriathlon), Kai Verbij (schaatsen), Madelein Meppelink (beachvolleybal), Vince Rooi (honkbal) en Ran Faber (korfbal).

Er zijn 40 organisaties (Be PROUD partners) aangesloten bij Be PROUD. Het aantal supporters groeide van 2.008 naar 2.203.

Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport (NZVT)
Voedingssupplementen kunnen dopingstoffen bevatten. Dit staat vaak niet op het etiket vermeld. Het gebruik van voedingssupplementen is daarmee een risico voor topsporters. Het kan namelijk leiden tot een positieve uitslag van een dopingcontrole. In reactie op dit risico heeft de Dopingautoriteit in 2003 het Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport (NZVT) opgezet. Het systeem biedt fabrikanten van voedingssupplementen de mogelijkheid om tegen betaling hun supplementen te laten controleren. De ‘schoon bevonden’ product-batchcombinaties komen in de NVZT-database.

De Dopingautoriteit beheert samen met de brancheorganisatie NPN het NZVT-systeem om sporters de hoogst mogelijke zekerheid te geven op dopingvrije voedingssupplementen. In 2024 zijn er 584 NZVT-certificaten afgegeven voor 585 product-batch combinaties (in 2023 waren dit er respectievelijk 407 en 479). Op 31 december 2024 stonden er 1.174 product-batchcombinaties op de NZVT-website, verdeeld over 442 producten, 69 merken en 18 inhoudelijke categorieën. Eind 2023 waren dat er 1.085, verdeeld over 374 producten, 59 merken en 15 inhoudelijke categorieën. Vier batches zijn afgekeurd omdat er dopinggeduide stoffen in werden aangetroffen (in 2023: 2).

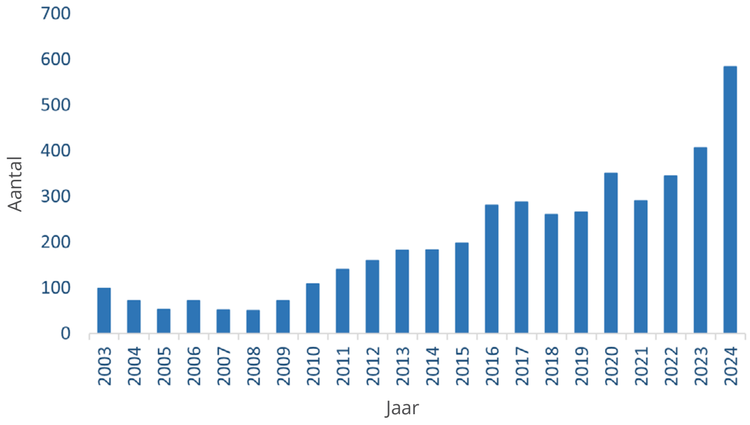

Figuur 1.1: Aantal afgegeven certificaten per jaar.

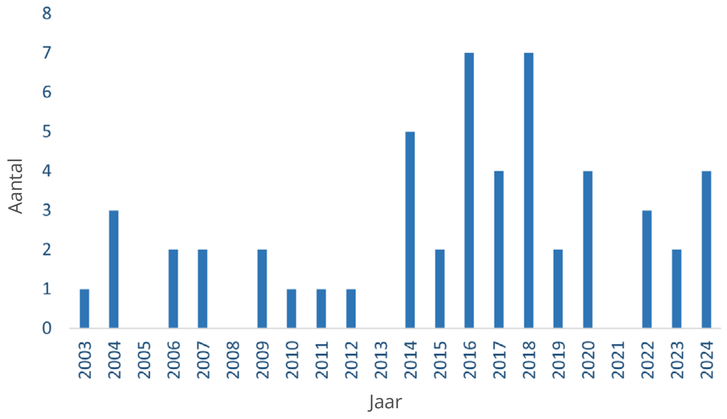

Figuur 1.2: Aantal afgekeurde batches per jaar.

Educatiesessie	2020	2021	2022	2023	2024
Trainer-Coach 3	1	3	5	6	4
Trainer-Coach 4	2	1	1	1	1
Trainer-Coach 5	-	-	-	-	-
Trainer-Coach Combinatie	1	1	1	2	3
Ouders Basis	-	-	4	1	4
Ouders Gevorderd	-	-	-	-	-
Maatwerk	7	5	4	10	4
Totaal	**11**	**10**	**15**	**20**	**16**

Tabel 1.3: Overzicht educatiesessies voor sportbegeleiders.

Sportbegeleiders

Naast sporters is er de afgelopen jaren steeds meer aandacht voor de sportbegeleiders. Onder deze groep vallen vooral de trainer-coaches, maar ook sportartsen, sportfysiotherapeuten, sportdiëtisten, ouders en andere begeleiders.

Educatiesessies
Er zijn in totaal 16 educatiesessies verzorgd voor 288 sportbegeleiders: 122 trainer-coaches, 82 ouders en 84 overige begeleiders. Alle sessies vonden fysiek plaats. Acht van de 16 educatiesessies waren voor trainer-coaches, vier voor ouders en vier voor andere groepen begeleiders.

De trainer-coach educatiesessies worden gegeven aan de hand van de Doorlopende Leerlijn Schone Sport voor trainer-coaches. Binnen deze leerlijn heeft de Dopingautoriteit drie verschillende educatiemodules ontwikkeld: Trainer-Coach 3, Trainer-Coach 4 en Trainer-Coach 5 (ook wel Mastercoach genoemd). De educatiemodules sluiten aan op de opleidingsstructuur van de Kwalificatiestructuur Sport. Alle acht educatiesessies voor trainer-coaches zijn op deze manier verzorgd. Sinds begin 2021 is er ook een Doorlopende Leerlijn Schone Sport voor ouders. Deze leerlijn bestaat uit twee educatieniveaus, namelijk Ouders Basis en Ouders Gevorderd. Alle vier educatiesessies voor ouders zijn op deze manier verzorgd. De vier educatiesessies voor andere groepen begeleiders waren maatwerk.

E-learningmodule	2020	2021	2022	2023	2024
Trainer-Coach 3	294	884	937	1.068	1.065
Trainer-Coach 4	98	405	303	428	394
Trainer-Coach 5	-	293	174	351	394
Ouders Basis	-	110	161	127	190
Ouders Gevorderd	52	49	34	50	47
(Para)medische begeleiders	37	108	78	112	125
Sportbestuurders en -officials	-	79	56	81	148
Totaal	**481**	**1.928**	**1.743**	**2.217**	**2.363**

Tabel 1.4: Overzicht afgeronde e-learningmodules voor sportbegeleiders.

E-learningplatform
Ook voor de sportbegeleiders heeft de Dopingautoriteit e-learningmodules ontwikkeld. Er zijn in totaal 2.363 modules voor sportbegeleiders afgerond. Dit is meer dan in 2023 (2.217).

De e-learningmodules zijn door de gebruikers beoordeeld met een gemiddeld cijfer van: Trainer-Coach 3 8.0, Trainer-Coach 4 8.0, Trainer-Coach 5 8.0, Ouders Basis 8.1, Ouders Gevorderd 8.1, (Para)medische begeleiders 8.1 en Sportbestuurders en –officials 8.3. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met de cijfers die in 2023 werden gegeven.

Sportbonden

Ook de sportbonden zijn een belangrijke doelgroep voor de Dopingautoriteit. De sportbonden staan het dichtst bij de topsporters en de sportbegeleiders. De Dopingautoriteit onderhoudt doorlopend contact met de sportbonden.

Bijeenkomst sportbonden
Op 14 november 2024 heeft de jaarlijkse Support Schone Sport bijeenkomst plaatsgevonden in Hotel Theater Figi te Zeist. Tijdens deze bijeenkomst zijn topsportorganisaties zoals sportbonden en andere belanghebbenden bijgepraat over de ontwikkelingen op het gebied van antidoping. De focus lag hierbij op educatie, maar ook vanuit I&O en Controle zijn bijdrages geleverd. In totaal waren er 58 externe deelnemers. De deelnemers hebben de bijeenkomst middels een evaluatieformulier beoordeeld met een 8.3. Een verslag van de bijeenkomst is gepubliceerd op de website.

Educatieplannen sportbonden
De afgelopen jaren heeft de Dopingautoriteit met alle 58 topsportbonden met een dopingreglement gesprekken gevoerd over het implementeren van het Nationaal Educatieprogramma, waarbij er evenveel implementatieplannen zijn opgesteld. Begin 2024 hebben alle sportbonden met een implementatieplan de educatiecijfers over 2023 ontvangen en is de sportbonden gevraagd om de evaluatievragenlijst over 2023 in te vullen. 53 van de 58 sportbonden hebben de evaluatievragenlijst ingevuld. De resultaten van de vragenlijst zijn meegenomen in de evaluatie uitvoering educatieplannen 2023.

In 2024 zijn alle implementatieplannen van de sportbonden omgevormd naar educatieplannen. In deze educatieplannen zijn de verplichtingen uit het Nationaal Dopingreglement (NDR) en een globale planning van de activiteiten op het gebied van educatie opgenomen.

Met 42 sportbonden is er een definitief educatieplan voor 2024-2025 vastgesteld. Van twee bonden is geen reactie ontvangen. Met de rest van de sportbonden is per mail contact opgenomen over het bijwerken van het eerder opgestelde educatieplan. In totaal zijn er 24 updategesprekken gevoerd met de sportbonden om tot een vastgesteld plan te komen; de overige plannen zijn per e-mail geüpdatet.

Per kwartaal hebben de sportbonden de cijfers van het aantal educatiesessies en het aantal gevolgde e-learningmodules door leden van de betreffende topsportbond ontvangen. Op verzoek heeft een aantal sportbonden frequenter een overzicht ontvangen.

Youth Olympic Games, Olympische en Paralympische Spelen
Met NOC*NSF is afgesproken dat alle sporters en begeleiders die naar de Youth Olympic Games (YOG) in Gangwon gingen de volgende e-learningmodules dienden af te ronden:

- Sporters: Zilver
- Sporttechnische begeleiders: Trainer-Coach 5
- (Para)medische begeleiders: (Para)medische begeleiders
- Teammanagers: Sportbestuurders en –officials
- Ouders: Ouders gevorderd (advies)

De sporters en begeleiders die naar de Olympische en Paralympische Spelen in Parijs gingen, dienden de volgende e-learningmodules af te ronden:

- Sporters: Goud
- Sporttechnische begeleiders: Trainer-Coach 5
- (Para)medische begeleiders: (Para)medische begeleiders
- Overige begeleiders: Sportbestuurders en –officials

Certificaten verkregen via een andere nationale antidopingorganisatie (NADO), International Federatie (IF) of WADA werden ook geaccepteerd. De certificaten dienden maximaal twee jaar voor de start van het evenement zijn behaald.

Alle sporters en begeleiders die deelnamen aan de YOG 2024 hebben voldaan aan de educatieverplichting. In totaal heeft voor de Olympische Spelen 96% (99% sporters, 94% begeleiders en 88% NOC*NSF staf) voldaan aan de e-learningverplichting. Alle sporters en begeleiders die deelnamen aan de Paralympische Spelen hebben voldaan aan de educatieverplichting.

Diversen
De Dopingautoriteit was als expert betrokken bij het project Impuls Open Leermateriaal (IOL) verrijkt curriculum topsport voor het thema schone sport. Dit project liep tot en met het einde van het schooljaar 2023-2024. In dit project maakten docenten van TopsportTalentScholen 24 uitdagingen (opdrachten) over schone sport voor de leerlingen van de onderbouw van het middelbaar onderwijs. Een Voorlichter Topsport & Fitness en een Beleidsmedewerker Educatie voorzagen de docenten van feedback. Na het eindgesprek met de coördinatoren zijn 20 uitdagingen gepubliceerd op de open leeromgeving Wikiwijs.

De Dopingautoriteit dient haar educatieplan jaarlijks te monitoren en evalueren. In 2024 is het Educatieplan 2023 geëvalueerd. Hierbij is onder andere naar het bereik en de inhoud van de educatieactiviteiten gekeken. De evaluatie diende als input voor het Educatieplan 2025.

Fitness

De doelstelling voor fitness (anders georganiseerde sport) is: **het voorkómen dan wel ontmoedigen van bewust én onbewust dopinggebruik door sporters in de Nederlandse fitnesscentra.** Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan *harm reduction*. Dit is het verminderen van gezondheidsrisico's bij dopinggebruik.

Binnen fitness richt de Dopingautoriteit zich vooral op de mensen in de fitnesscentra. Dit zijn de fitnessers zelf, maar ook de fitnessinstructeurs (die we vooral bereiken via de diverse fitnessopleidingen) en de eigenaren. De communicatie richting deze doelgroep doet de Dopingautoriteit vanuit het programma *Eigen Kracht*. Alleen het boek *Doping, de nuchtere feiten* wordt niet onder *Eigen Kracht* maar direct onder het merk *Dopingautoriteit* uitgegeven.

Eigen Kracht

In Nederland doen drie miljoen mensen aan fitness. Daarmee is fitness in Nederland de populairste sportieve activiteit. Uit onderzoek blijkt dat 8,2% van de fitnessers dopingmiddelen gebruikt. Dit mag in principe, want ze zijn niet gebonden aan een dopingreglement. Gebruik van dopingmiddelen is echter schadelijk voor de gezondheid en het gebruik schaadt ook het imago van de fitnessbranche zelf. Het is dus wenselijk het dopinggebruik in fitnesscentra te verminderen. Daarom heeft de Dopingautoriteit speciaal voor deze doelgroep het educatieprogramma Eigen Kracht opgezet. Via Eigen Kracht informeert de Dopingautoriteit over de risico's van gebruik van anabole steroïden en andere dopingmiddelen en wordt informatie geboden over gezonde alternatieven om op Eigen Kracht gespierder of slanker te worden. Hierdoor wordt meer kennis en bewustzijn gecreëerd. Ook worden de waarden en normen van het sporten op Eigen Kracht versterkt.

Eigenkracht.nl
Centraal voor het programma staat de Eigen Kracht-website. Op de site is objectieve, overzichtelijke en praktisch toepasbare informatie te vinden over clean en effectief spiermassa opbouwen én over een verantwoorde manier van afslanken. Tevens wordt er objectieve informatie gegeven over diverse soorten dopinggeduide middelen en de bijwerkingen. Ook het dopingrisico van voedingssupplementengebruik komt aan bod.

Er zijn in totaal 53 inhoudelijke nieuwsberichten op de site geplaatst, geschreven door drie externe (inhoudelijke/journalistieke) experts uit de fitness/bodybuildingbranche en door eigen educatiemedewerkers. De website van Eigen Kracht bestaat inmiddels meer dan 20 jaar en bevat ruim 1.500 webberichten en artikelen.

Social media
Via de eigen social-mediakanalen op Facebook en Instagram zijn naast de 53 webberichten nog 50 korte berichten verschenen. Het totaal aantal posts voor Eigen Kracht kwam daarmee op 103.

Boek 'Eigen Kracht'
Eind 2018 heeft de Dopingautoriteit het Eigen Kracht boek geheel herschreven. Het boek sluit aan op de website van Eigen Kracht en op de Supplementenwijzer App. Het boek wordt gepromoot, via de website en bij bijeenkomsten. Er zijn in 2024 circa 208 exemplaren van het boek verkocht (2023: 330).

Supplementenwijzer App
In 2017 heeft de Dopingautoriteit onder de vlag van *Eigen Kracht* de Supplementenwijzer App gelanceerd. Het afgelopen decennium is de markt voor sportvoedingssupplementen explosief gegroeid. Bijna 60% van de fitnessers in Nederland gebruikt supplementen. Ook topsporters gebruiken veel supplementen. De gratis Supplementenwijzer App helpt sporters op bewuste en kritische wijze met supplementen om te gaan. Centraal in de app staat een bespreking en beoordeling van meer dan 3.000 ingrediënten.

De app is in een jaar tijd circa 2.074 maal gedownload. Er zijn kleine aanpassingen gedaan aan drie profielen op basis van nieuwe inzichten.

Gastlessen en bijeenkomsten
Er zijn zeven gastlessen verzorgd bij fitnessopleidingen voor circa 314 personen (2023: vier voor circa 135 personen).

E-learning
De e-learningmodule Fitnesstrainer A is door 73 personen afgerond (2023: 38).

Cleane Kneiters
Cleane Kneiters zijn fitnessers/bodybuilders die bewijzen dat je zonder doping een indrukwekkend fysiek kunt opbouwen. Zij zijn de ambassadeurs voor dopingvrije fitness. Er zijn 19 Cleane Kneiters verbonden aan het programma *Eigen Kracht*. Ze staan allemaal met een achtergrondverhaal en foto's op de website.

Algemeen publiek

Corporate website
De corporate website van de Dopingautoriteit is www.dopingautoriteit.nl. Er zijn 13 eigen berichten op de site geplaatst (2023: 11). Daarnaast zijn er circa 111 ANP-nieuwsberichten (automatisch) op de site doorgeplaatst. Dit is meer dan in 2023 (100).

Doping Informatielijn
De Doping Informatielijn is hét frontoffice voor alle vragen (e-mail/ WhatsApp) die met doping te maken hebben en waarachter bij toerbeurt zeven personen dienst hebben. Alle vragen worden binnen een werkdag afgehandeld en anoniem in een database geregistreerd. Het e-mailadres is dopingvragen@dopingautoriteit.nl. Het mobiele nummer is 06-11226200 (WhatsApp-service).

Er zijn in totaal 565 vragen binnengekomen. Iets minder dan in 2023, toen er 589 vragen werden geregistreerd.

Daarnaast is ook het aantal vragen per onderwerp bijgehouden. Per vraag konden meerdere onderwerpen aangevinkt worden. Die percentages per onderwerp zijn te vinden in de tabel hieronder. Twee onderwerpen springen er net als in voorgaande jaren uit: het checken of een geneesmiddel doping bevat of niet (26.9%) én vragen over voedingssupplementen (32.7%).

In 81,1% van de vragen betrof het de georganiseerde (top)sport, 7,1% algemeen publiek, 5,8% overig, 5,1% fitness en 0,9% harm reduction. 196 (34,7%) vragen kwamen via WhatsApp binnen.

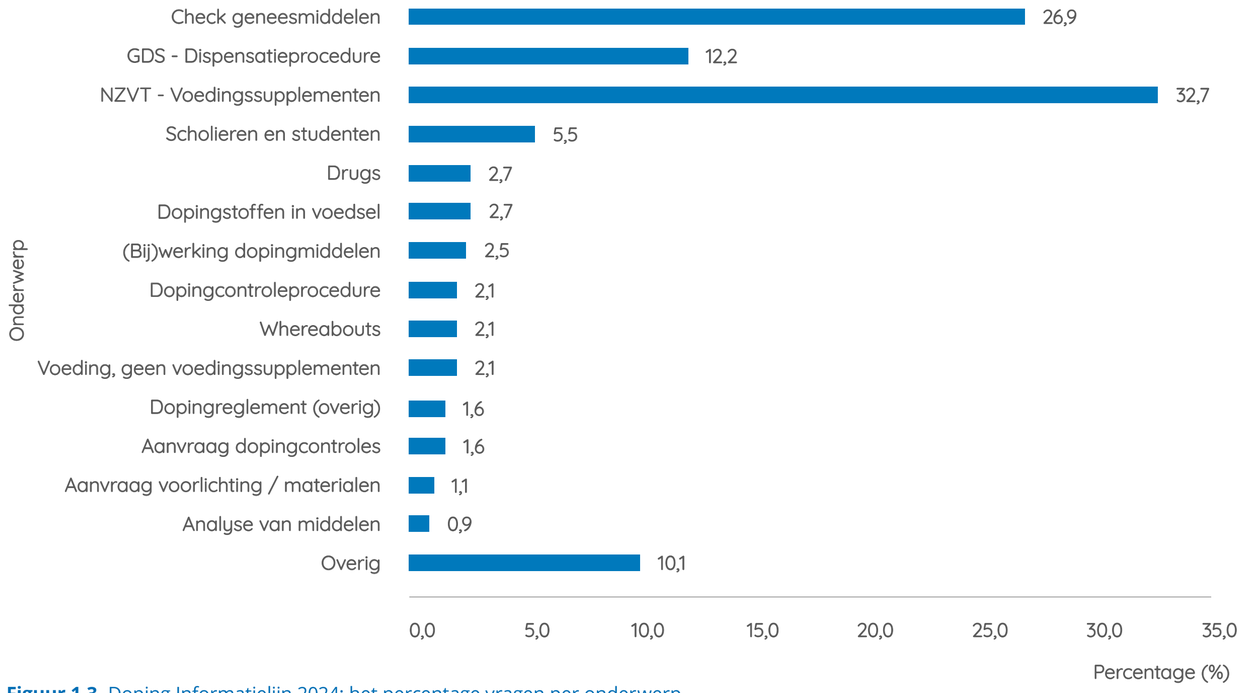

Figuur 1.3. Doping Informatielijn 2024: het percentage vragen per onderwerp.

Presentaties
De Dopingautoriteit gaf zeven presentaties voor circa 314 personen, waarvoor gold dat deze niet direct binnen de hierboven beschreven doelgroepen van topsport of fitness vielen (2023: ook zeven voor circa 205 personen). Het ging hierbij grotendeels om presentaties op hogescholen. Zie verder Bijlage 4.

Social media
De Dopingautoriteit is actief op YouTube, Vimeo, Facebook, X en Instagram. Het doel is om de doelgroepen beter te bereiken en zo de bewustwording omtrent de regels, rechten en risico's te vergroten. Er worden onder andere nieuwsberichten van de corporate website en educatievideo's gedeeld.

2

Doping-controles

Highlights Dopingcontroles 2024

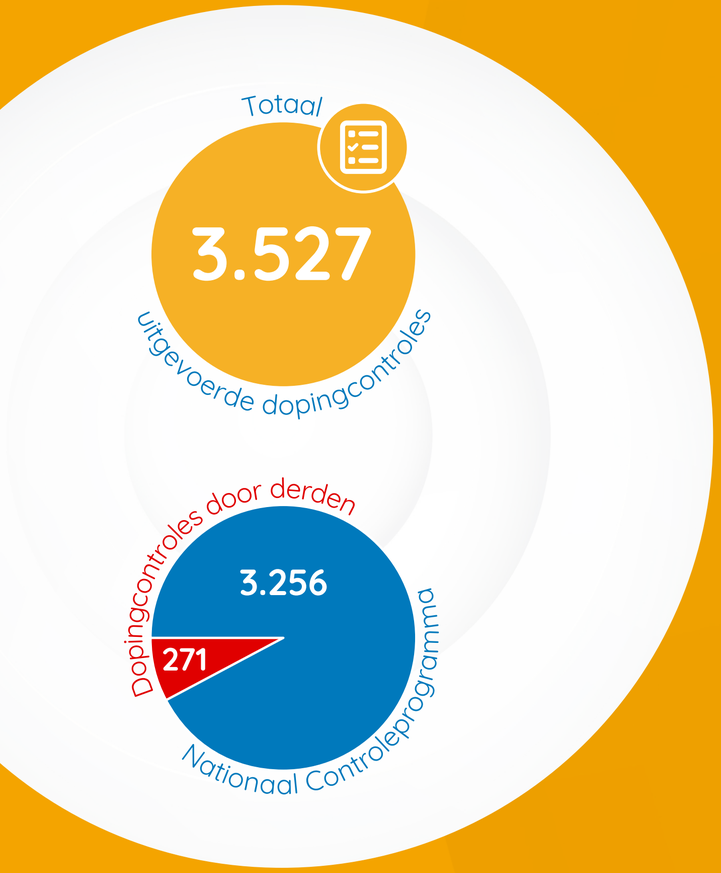

Nationaal Controleprogramma: top-5 gecontroleerde sporten

Dopingcontroles voor derden: top-5 gecontroleerde sporten

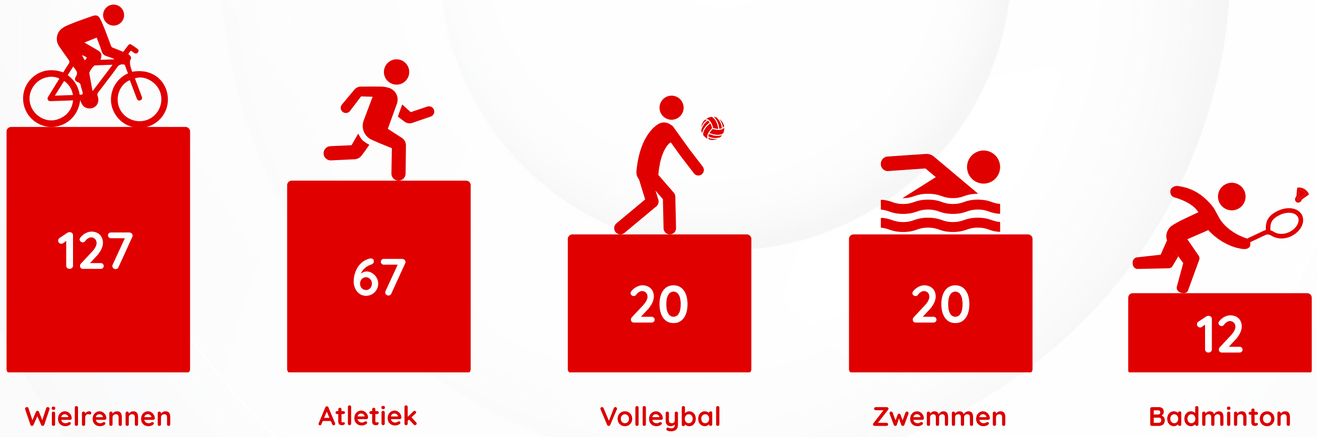

Dopingcontroles

Dopingcontroles zijn belangrijk bij het handhaven van de dopingregels. Ze dragen bij aan eerlijke(re) competitie en de bescherming van de gezondheid van sporters.

Enerzijds dienen de dopingcontroles om dopingovertredingen op te sporen, anderzijds hebben de dopingcontroles een afschrikkende (preventieve) functie. Beide aspecten zijn van belang bij de distributie en uitvoering van dopingcontroles. Dopingcontroles worden daar en dan ingezet waar de kans op het voorkomen en/of vaststellen van een dopingovertreding het grootst is.

De Nederlandse topsport is het primaire werkterrein van de doping-controleurs (Nationaal Controleprogramma) maar in opdracht van andere organisaties (Controles voor derden) is inzet bij andere doelgroepen eveneens mogelijk.

Om controles buiten wedstrijdverband (voor het Nationaal Controle-programma) efficiënt te laten verlopen, plaatst de Dopingautoriteit geselecteerde groepen sporters in testing pools. Deze sporters dienen whereaboutsgegevens aan te leveren. Dit zijn gegevens over de locaties waar de sporter zich op bepaalde momenten bevindt en de controle kan plaatsvinden

Dopingcontroleprogramma
De controles uitgevoerd als onderdeel van het Nationaal Controleprogramma en de controles uitgevoerd in opdracht van derden vormen samen het totale dopingcontroleprogramma. De Dopingautoriteit heeft in 2024 in totaal 3.527 dopingcontroles uitgevoerd (2023: 3.520). Van deze controles waren 3.256 controles (2023: 3.098) onderdeel van het Nationaal Controleprogramma. De overige 271 controles werden uitgevoerd in opdracht en op kosten van derden (zie verderop “Dopingcontroles voor derden”).

Risicoanalyse en testdistributieplan
Op basis van het geformuleerde beleid heeft de Dopingautoriteit het overgrote deel van de beschikbare dopingcontroles vooraf verdeeld over de Nederlandse sportbonden. Aan de verdeling van de beschikbare dopingcontroles over de sportbonden (het ‘testdistributieplan’) ligt een uitgebreide risicoanalyse ten grondslag. In deze risicoanalyse zijn onder meer parameters zoals sportspecifieke fysiologische eigenschappen, relevante dopingmiddelen, medaillekansen en incentives, nationale sportcontext, dopinggeschiedenis, antidopingtrends, wetenschappelijk onderzoek, beschikbare intelligence, de uitkomsten van eerdere testplannen en het seizoens- en carrièreverloop van sporters meegenomen. Op basis van deze risicoanalyse bepaalt de Dopingautoriteit de hoeveelheid en het type dopingcontroles (urine, bloed en/of bloedpaspoort) dat wordt uitgevoerd. Een aantal controles wordt niet vooraf verdeeld, maar ingezet voor de uitvoering van targetcontroles, voor vervolgonderzoek en voor dopingcontroles na het behalen van officiële records en limieten.

Testing Pools
Op basis van de World Anti-Doping Code en de daarmee verbonden Internationale Standaarden heeft de Dopingautoriteit een Registered Testing Pool (RTP) en National Testing Pool (NTP) ingericht.

In 2024 waren er 13 sportbonden met sporters in de RTP, een lichte stijging ten opzichte van 2023 (12 sportbonden). Het aantal sporters in de RTP is ten opzichte van 2023 gedaald: 218 sporters aan het begin van het jaar 2024, versus 236 sporters bij aanvang 2023. Hiernaast is in 2024 een Nationale Testing Pool (NTP) ingesteld met 172 sporters verspreid over 17 sportbonden. NTP-sporters dienen ook whereaboutsinformatie in te leveren maar zijn uitgezonderd van het verplicht doorgeven van een zogenoemd ’60-minute timeslot’ waarin zij vindbaar moeten zijn voor dopingcontroles; zij dienen wel een overnachtingsadres en trainingsgegevens aan te leveren.

Sporters dienen slechts bij één instantie whereaboutsinformatie aan te leveren, hetzij bij de Dopingautoriteit dan wel bij de internationale federatie. De Dopingautoriteit maakt daarbij gebruik van de whereaboutsmodule van het mondiale *Anti-Doping Administration & Management System* (ADAMS) en de, door WADA ontwikkelde, bijbehorende app (Athlete Central). Er waren eind 2024 171 Nederlandse sporters die in een internationale Testing Pool zaten, verspreid over 16 sportbonden.

Dopingcontroles uitgevoerd door de Dopingautoriteit	Urine	Bloed	Totaal
Nationaal Controleprogramma	2.592	664	3.256
Dopingcontroles voor derden	198	73	271
Totale dopingcontroleprogramma	**2.790**	**737**	**3.527**

Tabel 2.1: Overzicht uitgevoerde dopingcontroles in 2024.

Nationaal Controleprogramma
In totaal zijn er 3.256 dopingcontroles uitgevoerd als onderdeel van het Nationaal Controleprogramma (2023: 3.098). In veruit de meeste gevallen (2.592 maal) betrof het een urinecontrole (2023: 2.376). Daarnaast zijn er ook 664 bloedcontroles (2023: 722) uitgevoerd, waarvan 335 (2023: 353) in het kader van het Atleet Biologisch Paspoort. Daarmee behaalde de Dopingautoriteit de vooraf vastgestelde doelstelling van 3.000 controles ruimschoots.

Het percentage dopingcontroles (bloed en urine) buiten wedstrijdverband was 66%. Dit is vergelijkbaar met 2023 (68%). Mannen kregen 1935 controles (59%) en vrouwen 1321 (41%). Het verschil tussen mannen en vrouwen is daarmee groter dan vorig jaar (2023: 57% om 43%).

Sportbond	Aantal urine	Aantal bloed	Totaal
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	327	140	467
Atletiekunie	359	92	451
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	305	86	391
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	323	35	358
Koninklijke Nederlandse Roeibond	154	144	298
Koninklijke Nederlandse Zwembond	184	28	212
Judo Bond Nederland	88	12	100
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	76	8	84
Nederlandse Volleybalbond	69	8	77
Nederlandse Basketball Bond	67	10	77
Nederlandse Triathlon Bond	46	27	73
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	55	6	61
Nederlands Handbal Verbond	48	6	54
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	52	2	54
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	47	6	53
Watersportverbond	49	2	51
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessbond	41	10	51
Nederlandse Gewichthef Bond	36	13	49
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	38	6	44
Nederlandse Boks Bond	32	7	39
Rugby Nederland	30	4	34
IJshockey Nederland	28	4	32
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	20	2	22
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	18	0	18

Tabel gaat verder op de volgende pagina.

Tabel 2.2: Overzicht van het aantal uitgevoerde dopingcontroles voor het Nationaal Controleprogramma in 2024.

Sportbond	Aantal urine	Aantal bloed	Totaal
Badminton Nederland	15	2	17
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	12	2	14
Taekwondo Bond Nederland	6	2	8
Nederlandse Tafeltennis Bond	7	0	7
Nederlandse Golf Federatie	6	0	6
Reddingsbrigade Nederland	5	0	5
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	5	0	5
Nederlandse Algemene Danssport Bond	5	0	5
Karate-Do Bond Nederland	4	0	4
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	4	0	4
Nederlandse Handboog Bond	4	0	4
Squash Bond Nederland	4	0	4
Nederlandse Jeu de Boules Bond	4	0	4
Nederlandse Darts Bond	4	0	4
Nederlandse Ski Vereniging	3	0	3
Gehandicaptensport Nederland	3	0	3
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	2	0	2
Nederlandse Klim en Bergsport Vereniging	2	0	2
Bob en Slee Bond Nederland	1	0	1
Koninklijke Nationale Autosport Federatie	1	0	1
Nederlandse Kruisboog Bond	1	0	1
Nederlandse Rollersports Bond	1	0	1
Skateboard Federatie Nederland	1	0	1
Eindtotaal	**2592**	**664**	**3256**

Tabel 2.2: Overzicht van het aantal uitgevoerde dopingcontroles voor het Nationaal Controleprogramma in 2024.

Dopingcontroles voor derden
Verschillende sportorganisaties kochten extra controles in bij de Dopingautoriteit, waaronder internationale federaties, buitenlandse nationale antidopingorganisaties, evenementorganisatoren en professionele sportorganisaties. Op basis van deze opdrachten van derden zijn in totaal 271 dopingcontroles uitgevoerd. Dit betekent een daling van 36% ten opzichte van 2023, toen het in totaal 422 controles betrof. De 271 controles bestonden uit 198 urinecontroles (73%) en 73 bloedcontroles (27%) waarvan 48 in het kader van het Atleet Biologisch Paspoort (ABP).

Het merendeel van de controles vond plaats buiten wedstrijdverband (67%). In 2023 was dit minder het geval (56%). Mannen kregen 168 controles (62%) en vrouwen 103 (38%). Het verschil tussen mannen en vrouwen is daarmee groter dan vorig jaar (2023: 59% om 41%).

Sport	Aantal urine	Aantal bloed	Aantal totaal
Wielrennen	95	32	127
Atletiek	33	34	67
Volleybal	20	0	20
Zwemmen	20	0	20
Badminton	6	6	12
Korfbal	8	0	8
Gymnastiek	4	1	5
Hockey	4	0	4
Danssport	4	0	4
Schaatsen	2	0	2
Basketbal	1	0	1
Watersport	1	0	1
Eindtotaal	**198**	**73**	**271**

Tabel 2.3: Overzicht van het aantal uitgevoerde dopingcontroles voor derden in 2024.

Onaangekondigde dopingcontroles
Nagenoeg alle dopingcontroles zijn zonder vooraankondiging aan de sporter uitgevoerd ('no advance notice testing'). Een uitzondering wordt slechts gevormd door dopingcontroles naar aanleiding van een behaald record of een behaalde limiet, in welke gevallen de sporter of diens bond zelf het initiatief tot de controle diende te nemen.

Dopingcontroles die geen doorgang konden vinden
In 2024 zijn er 202 (2023: 216) onsuccesvolle pogingen tot dopingcontroles geweest, bijvoorbeeld doordat:

1. de sporter niet aanwezig was tijdens het opgegeven 60-minute time slot;
2. de sporter niet aanwezig was op het opgegeven overnachtingsadres;
3. sporters/selecties afwezig waren op evenementen, wedstrijden en centrale trainingen;
4. een (centrale) training of wedstrijd bleek te zijn afgelast of verplaatst.

Sport(tak) specifieke analyses
Op basis van een risicoanalyse is in de geldende standaarden van de World Anti-Doping Code voor sporten en sportdisciplines een specifieke berekening gemaakt voor de minimaal benodigde percentages aanvullende laboratoriumanalyses. Het Technical Document for Sport Specific Analysis (TDSSA) van WADA bevat dwingende bepalingen die door nationale antidopingorganisaties, waaronder de Dopingautoriteit, uitgevoerd dienen te worden. De analyses hebben onder meer betrekking op erytropoëtine-achtige stoffen en groeihormonen. Het minimaal uit te voeren aantal specifieke aanvullende analyses is uitgedrukt in een percentage van het aantal uitgevoerde dopingcontroles binnen een sportdiscipline (een percentage aanvullende analyses additioneel aan het standaard analysepakket).

In 2024 is in ten minste 25% van de door de Dopingautoriteit verrichte testen in urine- en/of bloedmonsters ook op Erythropoietin Receptor Agonists (ERA's) geanalyseerd. Het percentage kan in werkelijkheid echter uiteindelijk hoger uitvallen doordat analyses achteraf nog aangevraagd worden, onder andere in het kader van de TDSSA bepalingen of op basis van APMU (Athlete Passport Management Unit) adviezen. De analyses hebben plaatsgevonden in verschillende sporttakken waarbij (in absolute aantallen) de top gevormd werd door wielrennen, atletiek en schaatsen.

In 13% van de door de Dopingautoriteit verrichte testen zijn bloedmonsters op groeihormoon geanalyseerd. De analyses hebben plaatsgevonden in verschillende sporttakken waarbij (in absolute aantallen) de top gevormd werd door wielrennen, schaatsen en atletiek. Eveneens is in 13% van de, door de Dopingautoriteit verrichte testen, urinemonsters op Growth Hormone Releasing Factors (GHRF's) geanalyseerd. De analyses hebben plaatsgevonden in verschillende sporttakken waarbij (in absolute aantallen) de top gevormd werd door atletiek, wielrennen en voetbal.

In 2024 zijn nagenoeg alle bloed- en urinemonsters voor langere tijd in bewaring genomen om op enig moment een heranalyse te kunnen uitvoeren.

Atleet Biologisch Paspoort
Binnen het Atleet Biologisch Paspoort programma worden van geselecteerde atleten (afkomstig uit verschillende sporten) meerdere bloedmonsters afgenomen, verspreid over een langere periode, om zo een longitudinaal profiel op te kunnen stellen.

Er zijn in totaal 383 bloedmonsters verzameld in het kader van het Atleet Biologisch Paspoort, waarvan 335 ten behoeve van het Nationale Controleprogramma van de Dopingautoriteit. Het aantal uitgevoerde ABP-controles ten behoeve van het Nationaal Controleprogramma is ten opzichte van 2023 met 5% licht gedaald; toen werden er 353 monsters afgenomen. De 383 ABP-bloedcontroles werden uitgevoerd in de sporten: atletiek, roeien, schaatsen, triatlon, voetbal, zwemmen en wielrennen.

DCO-scholingsbijeenkomsten
In 2024 zijn er in maart, juni, september en december vier scholingsbijeenkomsten georganiseerd voor de dopingcontroleofficials (DCO's). Tijdens de bijeenkomsten stonden onder meer de casuïstiek uit de praktijk en integriteitszaken op de agenda. De laatste bijeenkomst in december stond in het teken van de vernieuwing van de IT gerelateerde hardware met betrekking tot de administratie van de dopingcontroles.

3

Intelligence & Investigations

Intelligence & Investigations

Naast de uitvoering van het dopingcontroleproces kan ook het verzamelen en onderzoeken van informatie tot bewijs over dopinggebruik leiden. De Dopingautoriteit doet op basis van artikel 5 van de Wuab en artikelen 16 tot en met 20 van het Nationaal Dopingreglement onderzoek naar mogelijke dopingzaken in binnen- en buitenland. Deze informatie, in de meest brede zin van het woord en inclusief wetenschappelijke informatie, vormt ook de belangrijkste input om dopingcontroles gericht in te zetten en vormt de basis voor het testdistributieplan van de Dopingautoriteit. Al deze werkzaamheden zijn ondergebracht in de afdeling 'Informatie & Onderzoek'. In de internationaal georiënteerde dopingwereld wordt dit vaak aangeduid als 'Intelligence & Investigations'.

Ontvangen meldingen
Bezoekers van de websitepagina Meldpunt Doping kunnen meldingen doen over mogelijke dopingovertredingen. Ook kunnen zij via de link informatie verkrijgen over de manier waarop en waarover er melding gedaan kan worden. Melders kunnen onder meer een webformulier invullen en desgewenst volledig anoniem melden. Melders maken in de praktijk ook gebruik van andere manieren om hun zorgen of observaties te delen.

In 2024 ontving de Dopingautoriteit 48 keer een melding over mogelijke dopingovertredingen (2023: 37). De inhoud van de meldingen varieerde van mogelijk dopinggebruik tot aan dopinghandel en betrof 15 verschillende sporten (2023: 13). De meldingen hebben geen enkele keer geleid tot een niet-analytische dopingovertreding (2023: ook 0).

Wel zijn naar aanleiding van de meldingen verschillende malen gerichte controles uitgevoerd en die hebben driemaal geleid tot de constatering van een dopingovertreding (2023: ook 3). Daarnaast zijn naar aanleiding van de meldingen in 17 gevallen contacten geweest met verschillende (opsporings)instanties (2023: 23).

Samenwerking met overheidsdiensten en antidopingorganisaties
Anders dan bij het dopingcontroleproces is de Dopingautoriteit bij de uitvoering van een deel van de wettelijke taak zoals vermeld in artikel 5 van de Wuab afhankelijk van de medewerking van andere organisaties dan sportorganisaties, in het bijzonder opsporings- en handhavingsorganisaties van de overheid. Het ontwikkelen en uitbouwen van een goede samenwerking met deze organisaties is dan ook van groot belang. Hierbij gaat het om verstrekken en ontvangen van informatie. De samenwerking met ketenpartners als Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), NVWA-IOD, Politie, FIOD en Douane is vastgelegd in samenwerkingsprotocollen.

In de samenwerking tussen de overheidsdiensten blijft het delen van informatie met de Dopingautoriteit een uitdaging. Dit ten gevolge van verschillende wettelijke kaders zoals de Wet politiegegevens (Wpg). In 2024 zijn de contacten verder uitgebouwd, maar de Dopingautoriteit blijft nadrukkelijk streven naar een steeds nauwere samenwerking met opsporings- en handhavingsinstanties. Met buitenlandse antidopingorganisaties wordt informatie in beide richtingen efficiënt gedeeld. Ook is er ondersteuning bij lopende onderzoeken.

4
Tuchtrecht

Tuchtrecht

In Nederland is de tuchtrechtelijke afhandeling van mogelijke dopingovertredingen verdeeld over de Dopingautoriteit en de sportbonden. De Dopingautoriteit bepaalt in welke zaken aangifte moet worden gedaan, is bevoegd zaken te seponeren en is bevoegd een sanctievoorstel te doen naar aanleiding van een dopingovertreding. Het betreft hier bevoegdheden die exclusief aan de Dopingautoriteit toekomen op grond van de World Anti-Doping Code. Als de Dopingautoriteit besluit dat aangifte moet worden gedaan van een (mogelijke) dopingovertreding, vindt de tuchtrechtelijke behandeling plaats onder verantwoordelijkheid van de sportbonden. In de regel hebben de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden hun tuchtrecht voor doping uitbesteed aan het Instituut Sportrechtspraak (ISR).

De positie van de Dopingautoriteit in de tuchtprocedures
Het eerste deel van de tuchtrechtelijke behandeling ligt bij de Dopingautoriteit. Wanneer een mogelijke dopingovertreding wordt geconstateerd, beoordeelt de Dopingautoriteit of sprake is van voldoende bewijs om de overtreding van het dopingreglement aan te tonen. Als dat niet het geval is, is de Dopingautoriteit bevoegd de zaak te seponeren. Als er in de ogen van de Dopingautoriteit wel sprake is van voldoende bewijs, kan de Dopingautoriteit de sporter een sanctievoorstel aanbieden. Als een mogelijke dopingovertreding niet wordt afgedaan via een sanctievoorstel en niet wordt geseponeerd, zal aangifte volgen bij de tuchtcommissie van de betreffende sportbond. In dergelijke gevallen kan de sportbond normaliter zelf aangifte doen, maar de Dopingautoriteit heeft de bevoegdheid ook zelf aangifte te doen. Voor de sportbonden die voor doping zijn aangesloten bij het ISR geldt dat de Dopingautoriteit de dopingzaak meldt bij de aanklager van het ISR, die dan aangifte doet tegen de betreffende sporter bij de afdeling rechtspraak van het ISR.

De tuchtcolleges van het ISR zijn in hun besluitvorming volledig onafhankelijk van de Dopingautoriteit. Dit laat onverlet dat de Dopingautoriteit nauw betrokken is bij de tuchtrechtspraak in dopingzaken. Op grond van de World Anti-Doping Code (Code) en het Nationaal Dopingreglement (NDR) draagt de Dopingautoriteit namelijk de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken in Nederland plaatsvindt in overeenstemming met de Code. De verschillende taken van de Dopingautoriteit in tuchtprocedures zijn omschreven en vastgelegd in de Code, de International Standard for Results Management (ISRM) en het NDR. Die taken omvatten tevens het (kunnen) corrigeren van uitspraken die in strijd zijn met die regelgeving.

De rol van de Dopingautoriteit tijdens de tuchtrechtelijke behandeling bestaat in eerste instantie uit het nemen van een conclusie: de Dopingautoriteit neemt, na kennis genomen te hebben van het verweerschrift van de sporter, een schriftelijke conclusie waarin alle relevante reglementaire en feitelijke aspecten worden behandeld en toegelicht. Indien een hoorzitting wordt gehouden, zal de Dopingautoriteit daarbij aanwezig zijn en het woord voeren.

De corrigerende rol van de Dopingautoriteit binnen het dopingtuchtrecht bestaat uit het beroepsrecht dat de Dopingautoriteit heeft tegen uitspraken van tuchtcommissies.

In 2024 heeft de Dopingautoriteit in geen enkele zaak gebruik gemaakt van haar beroepsrecht.

Rapportage aan WADA en internationale sportfederaties
De Dopingautoriteit rapporteert over de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingzaken aan WADA, de betrokken internationale sportfederatie (IF) en, indien van toepassing, de buitenlandse nationale antidopingorganisatie. Deze organisaties hebben het recht beroep in te stellen tegen alle tuchtrechtelijke beslissingen: sepotbesluiten, geaccepteerde sanctievoorstellen en uitspraken van tuchtcommissies.

De rapportage geschiedt door toezending van de beslissing van de Dopingautoriteit, het geaccepteerde sanctievoorstel, dan wel (een samenvatting van) de uitspraak van de tuchtcommissie aan voornoemde organisaties. In het kader van deze rapportage worden zaakdossiers verstrekt, beantwoordt de Dopingautoriteit verder aanvullende vragen, en worden documenten geüpload in de database van WADA (ADAMS).

In 2024 is geen enkele uitspraak gedaan in een zaak waarin WADA of een IF beroep had ingesteld tegen een beslissing van de Dopingautoriteit of een uitspraak van een Nederlands tuchtcollege.

Rapportage over tuchtrechtelijke beslissingen
Tabel 4.1 bevat de beslissingen van Nederlandse tucht- en beroeps-commissies, gedaan in dopingzaken in het jaar 2024 (waarbij de datum van de uitspraak bepalend is voor opname), alsmede de zaken waarin de Dopingautoriteit een sepotbesluit heeft genomen of een sanctievoorstel heeft gedaan, dat door de sporter is geaccepteerd.[1]

Sport	Dopingovertreding(en)	Dopinggeduide stof(fen)	Jaar overtreding	Beslissing
Atletiek	Aanwezigheid en gebruik	GHRP-2 (pralmorelin)	2022	Uitspraak tuchtcommissie: vier (4) jaar uitsluiting
Danssport	Gebrekkige medewerking	n.v.t.	2024	Sanctievoorstel Dopingautoriteit: vier (4) jaar uitsluiting
Hippische sport	Aanwezigheid en gebruik	Cocaïne	2022	Uitspraak tuchtcommissie: vier (4) jaar uitsluiting
IJshockey	Aanwezigheid en gebruik	Meldonium	2024	Sanctievoorstel Dopingautoriteit: tweeëntwintig (22) maanden uitsluiting
Rugby	Aanwezigheid en gebruik	Cocaïne	2024	Sanctievoorstel Dopingautoriteit: twee (2) jaar uitsluiting
Voetbal	Aanwezigheid en gebruik	Carboxy-THC	2023	Sanctievoorstel Dopingautoriteit: een (1) maand uitsluiting
Volleybal	Aanwezigheid en gebruik	Cocaïne	2024	Sanctievoorstel Dopingautoriteit: drie (3) jaar uitsluiting

Tabel 4.1: Tuchtrechtelijke beslissingen en geaccepteerde sanctievoorstellen; stand van zaken bij het afronden van het jaarverslag.

1. Bij sanctievoorstellen (in het NDR schikkingen genoemd) kan het zowel gaan om zaken waarbij de standaard- of maximale sanctie is aangeboden, als om zaken waarbij, in overeenstemming met de World Anti-Doping Code en het NDR, een gereduceerde sanctie is aangeboden.

5 Juridische zaken

Juridische zaken

De afdeling Juridische Zaken van de Dopingautoriteit vervult inzake mogelijke overtredingen van een dopingreglement een rol die vergelijkbaar is met die van het Openbaar Ministerie (OM): zij is belast met alle juridische aspecten die behoren bij het onderzoeken en afhandelen van dopingovertredingen. Als sprake is van een mogelijke dopingovertreding, fungeert de afdeling Juridische Zaken als officier van justitie: zij besluit over het aanbieden van sanctievoorstellen, het seponeren van zaken, het doen van aangifte, draagt zorg voor het aanleveren van het bewijs en neemt deel aan de tuchtrechtelijke behandeling.

Rol Juridische Zaken in dopingtuchtrecht
Als zodanig is de afdeling Juridische Zaken van de Dopingautoriteit betrokken bij alle (juridische) aspecten van het onderzoek naar dopingovertredingen, de (voorbereiding van de) vervolging van dopingovertredingen en de tuchtrechtelijke behandeling van deze overtredingen. De bij deze activiteiten en processen behorende stappen en handelingen vloeien voort uit het Nationaal Dopingreglement, de World Anti-Doping Code en de verschillende bij deze Code horende Internationale Standaarden, met name de International Standard for Results Management (ISRM).

De juridische activiteiten in een dopingzaak vangen normaliter aan zodra sprake is van een controleresultaat dat duidt op de mogelijke aanwezigheid van een dopinggeduide stof of methode in een bloed- of urinemonster van een sporter. De aanleiding kan echter ook het vermoeden van een andere dopingovertreding zijn, bijvoorbeeld een weigering van een dopingcontrole, een poging tot manipulatie van de dopingcontrole of van het lichaamsmonster of het vermoeden van de manipulatie (lees: vervalsing) van bewijsmateriaal.

Als een mogelijke dopingovertreding niet wordt geseponeerd en er geen sprake is van (de acceptatie van) een sanctievoorstel, volgt aangifte. Op de aangifte volgt het verweerschrift van de betrokken sporter of persoon. Als reactie op het verweerschrift neemt de Dopingautoriteit een schriftelijke conclusie. Door middel van deze conclusie geeft de Dopingautoriteit een toelichting op het dossier, de relevante bepalingen uit het NDR, het door de sporter of andere persoon gevoerde verweer, de feiten en omstandigheden van de zaak en de relevante jurisprudentie.

Nadat de schriftelijke uitspraak van het bevoegde tuchtcollege is ontvangen, zal de Dopingautoriteit in het kader van haar verantwoordelijkheid inzake Code-conforme uitspraken, deze beoordelen om vast te stellen of de uitspraak voldoet aan de eisen van het NDR en de Code. Dit wordt gedaan op grond van de in de Code vastgelegde taak van de Dopingautoriteit tot het bewaken van en toezicht houden op de correcte toepassing van de dopingregels. Het gaat hierbij niet alleen om nationale uitspraken. Ook uitspraken genomen door internationale sportfederaties of buitenlandse (nationale) anti-dopingorganisaties inzake dopingovertredingen, begaan door Nederlandse sporters of buitenlandse sporters die voor een Nederlandse club uitkomen, worden gedeeld met de Dopingautoriteit, zodat deze uitspraken getoetst kunnen worden aan de Code.

Om dezelfde reden is de Dopingautoriteit verplicht alle sanctievoorstellen, sepots en tuchtrechtelijke uitspraken, alsook de verleende medische dispensaties, te delen met WADA, de betreffende internationale federatie en (indien van toepassing) de buitenlandse Nationale Anti-Doping Organisatie. Op hun beurt hebben deze organisaties de bevoegdheid de in Nederland genomen beslissingen te toetsen aan de World Anti-Doping Code en de International Standards, en tegen deze beslissingen beroep in te stellen. Dit geldt ook voor het proces van het vaststellen (d.w.z. het constateren en registreren van) van whereaboutsfouten, inclusief de rechtsmiddelen (zienswijze, administratieve herziening) die een sporter tegen een whereaboutsfout kan instellen voordat deze definitief wordt geregistreerd.

Bovengenoemde juridische activiteiten vinden plaats in het kader van het dopingcontroleproces, dat de Wet uitvoering antidopingbeleid (Wuab) definieert als het proces tot vaststelling van een mogelijke overtreding van een dopingreglement (d.w.z. niet alleen het NDR). Er zijn hiernaast ook juridische werkzaamheden die plaatsvinden ten behoeve van het dopingcontroleproces, zonder daar daadwerkelijk zelf toe te behoren, of die plaatsvinden nadat het dopingcontroleproces is voltooid.

Belastende analyseresultaten

In 2024 zijn 18 belastende analyseresultaten bij de Dopingautoriteit geregistreerd. In 11 gevallen was er een medische dispensatie verleend voor het therapeutische gebruik van de aangetroffen verboden stof(fen), zie tabel 5.1. Deze dossiers konden ten gevolge van de dekkende dispensatie in overeenstemming met de Code en het NDR worden gesloten. Zeven dossiers zijn in 2024 aangemerkt als een mogelijke dopingovertreding, zie tabel 5.2.

Sport	Belastend analyseresultaat	Aantal
Atletiek	Modafinil	1
Basketbal	Acetazolamide	1
Boksen	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
IJshockey	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Judo	Clomifeen	1
Judo	Methylfenidaat	1
Schermen	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Voetbal	Terbutaline	1
Wielrennen	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Zeilen	Methylfenidaat en zijn metaboliet Ritalinic acid	1
Zwemmen	Amfetamine	1

Tabel 5.1: Belastende analyseresultaten in 2024 gedekt door een medische dispensatie.

Sport	Belastend analyseresultaat	Aantal
Atletiek	Clenbuterol	1
IJshockey	Meldonium	1
IJshockey	Carboxy-THC	1
Powerliften	Steroïden van exogene oorsprong	1
Powerliften	Groeihormoon	1
Rugby	Cocaïne	1
Volleyball	Cocaïne	1

Tabel 5.2: Belastende analyseresultaten in 2024 die door de Dopingautoriteit als mogelijke dopingovertreding zijn aangemerkt.

Stoffenindeling volgens WADA Prohibited list
De dopinglijst van WADA is onderverdeeld in verschillende categorieën. Er wordt onderscheid gemaakt in verschillende groepen stoffen en methoden: stoffen die altijd verboden zijn, stoffen die alleen binnen wedstrijdverband verboden zijn en stoffen die alleen verboden zijn binnen bepaalde sporten. Bij de stoffenindeling in categorieën conform de WADA Prohibited list 2024 werd met betrekking tot de hierboven genoemde 18 belastende analyseresultaten in totaal 18 maal een (afbraakproduct van) één dopinggeduide stof aangetroffen.

Whereaboutsfouten
Indien een sporter zich niet aan de whereaboutsverplichting houdt, kan dit leiden tot whereaboutsfouten. Er zijn twee soorten whereaboutsfouten:

- Missed test: het niet vindbaar en beschikbaar zijn van de sporter voor een dopingcontrole tijdens het 60-minute time slot; en
- Filing failures: het niet volledig, tijdig en/of correct doorgeven van whereabouts.

De afdeling Juridische Zaken van de Dopingautoriteit is verantwoordelijk voor de beoordeling en afhandeling van iedere mogelijke whereaboutsfout. Inzake sporters die zijn opgenomen in de Registered Testing Pool (RTP) heeft de Dopingautoriteit in totaal 58 whereaboutsfouten geregistreerd, waarbij de datum van constatering in 2024 lag. Daarnaast is bij het opmaken van het jaarverslag nog één whereaboutsfout in behandeling. In 2024 is bij 6 sporters een tweede whereaboutsfout en bij één sporter een derde whereaboutsfout geregistreerd in een periode van 12 maanden. Inzake sporters die zijn opgenomen in de National Testing Pool (NTP) heeft de Dopingautoriteit in totaal 52 filing failures[2] geregistreerd, waarbij de datum van constatering in 2024 lag. Bij deze sporters is in 2024 bij zes sporters een tweede filing failure geregistreerd.

Structurele activiteiten en werkzaamheden
In 2024 behoorden tot de structurele juridische werkzaamheden ook het verlenen van algemene juridische dienstverlening en ondersteuning binnen de organisatie. Het ging hierbij om het opstellen, beoordelen en/of herzien van contracten, brieven, (beleids)notities, reglementen en advisering ten behoeve van de verschillende afdelingen van de Dopingautoriteit, alsook de voorzitter.

Tot de structurele activiteiten behoorden verder het verlenen van toelichting en advisering aan sportbonden, en in diverse gevallen ook aan sporters (en hun begeleiders), inzake de inhoud, werking en toepassing van het dopingreglement.

Aangetroffen stoffen	2024
Anabole middelen	2
Peptide hormonen, groeifactoren, verwante stoffen en mimetica	1
Bèta-2 agonisten	1
Hormoon- en metabole modulatoren	2
Diuretica en maskerende middelen	1
Stimulantia	10
Cannabinoïden	1
Totaal	**18**

Tabel 5.3: Aangetroffen stoffen in 2024.

2. Bij NTP gaat het daarbij in feite om waarschuwingen, aangezien NTP-sporters conform de Code en de International Standards geen whereaboutsovertreding kunnen begaan.

Wet open overheid
De Dopingautoriteit heeft in 2024 één Woo-verzoek ontvangen.

Bezwaar en beroep in het kader van de Awb
Een van de gevolgen van het ontstaan van het zelfstandig bestuursorgaan (zbo) Dopingautoriteit is dat belanghebbenden op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) het recht hebben op het instellen van bestuursrechtelijk bezwaar tegen beslissingen van de Dopingautoriteit die kwalificeren als besluit in de zin van de Awb.

De Dopingautoriteit heeft in 2024 geen bezwaren in de zin van de Awb ontvangen. Tegen één besluit van de Dopingautoriteit naar aanleiding van een ingesteld bezwaar liep in 2024 een beroepsprocedure bij de bestuursrechter.

Privacy
Alle naar aanleiding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) opgestelde documenten (privacybeleid, privacystatement Dopingautoriteit en de Regeling rechten betrokkenen) zijn geëvalueerd en waar nodig geüpdatet. In 2024 heeft de Dopingautoriteit in totaal twee beveiligingsincidenten geregistreerd. In beide gevallen bestond geen meldplicht bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Beleid, regelingen en reglementen i.v.m. zbo-status
Er zijn verschillende regelingen en reglementen herzien.

6

Wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijk onderzoek

De wetenschappelijke activiteiten van de Dopingautoriteit bestaan uit de volgende taken:

- Inventarisatie wetenschappelijke literatuur
- Consultatie van deskundigen
- Verdere ontwikkeling wetenschappelijk onderzoek

Inventarisatie wetenschappelijke literatuur
Om op de hoogte te blijven van de meest recente wetenschappelijke ontwikkelingen houdt de Dopingautoriteit nieuwe publicaties van doping gerelateerde wetenschappelijke literatuur bij en slaat de relevante artikelen op in haar archief. In de huidige digitale wereld is het bijhouden van een eigen archief echter steeds minder belangrijk geworden. De informatie uit de beschikbare literatuur dient als basis voor de interne advisering aan de afdelingen Juridische Zaken, Controle en Educatie en de voorzitter. De informatie wordt tevens gebruikt om specifieke wetenschappelijke vragen te beantwoorden van externen, zoals artsen, juristen, journalisten, studenten en andere belangstellenden.

Consultatie van deskundigen
Er wordt continu een netwerk onderhouden met verschillende wetenschappers om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen op allerlei vakgebieden die van belang zijn voor het onderwerp ‘doping’ zoals hematologie, cardiologie, endocrinologie, fysiologie, sociologie, gezondheidsvoorlichting, ethiek, sportgeneeskunde, genetische therapie en klinische chemie.

De Dopingautoriteit fungeert ook als adviseur bij verschillende initiatieven. De basisgedachte hierbij is altijd dat er zowel kennis en ervaringen worden gebracht, als dat deze worden vergroot voor de interne organisatie. In sommige gevallen is dit adviseurschap geformaliseerd. In het kader hiervan zijn er wetenschappelijke contacten onderhouden met de anabolenpoli in het Spaarne Gasthuis in Haarlem en het Britse voedingssupplemententestsysteem Informed Sport van het bedrijf LGC. Hiernaast heeft de Dopingautoriteit verschillende wetenschappelijke congressen bezocht in binnen- en buitenland en wordt er deelgenomen aan twee WADA werkgroepen (over de prevalentie van doping en over niet-intentioneel dopinggebruik).

Onderzoek
Het Mulier Instituut heeft in 2024 in opdracht van de Dopingautoriteit een onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van prestatiebevorderende middelen door Nederlandse esporters en hun opvattingen hierover. Een grote meerderheid van de ondervraagden (83%) hecht belang aan regels over het gebruik van prestatiebevorderende middelen. De resultaten van dit onderzoek zullen de basis vormen van de toekomstige beleidskeuzes op dit gebied. Ook is vanuit de Dopingautoriteit een student begeleid bij zijn onderzoek naar de inspanningen van verschillende internationale antidopingorganisaties op dopingpreventie in esports.

Op 21 en 22 november 2024 is in het Olympisch Stadion in Amsterdam een congres georganiseerd over wetenschap en antidopingbeleid. Het onderwerp was de prevalentie van intentioneel en niet-intentioneel dopinggebruik. Meer dan 50 wetenschappers, antidoping professionals, atleten en atletenvertegenwoordigers uit 22 landen kwamen samen. Vooral het multidisciplinaire karakter werd door alle deelnemers gewaardeerd.

Expertisecentrum Anabole Steroïden
Op het gebied van harm reduction werkt de Dopingautoriteit nauw samen met het Expertisecentrum Anabole Steroïden, in de volksmond de Anabolenpoli.

De Anabolenpoli wordt gefaciliteerd door de afdeling endocrinologie van het Spaarne Ziekenhuis in Haarlem, waar (ex)gebruikers van anabole steroïden zich kunnen laten controleren op eventuele medische problemen. Harm reduction is mogelijk voor sporters die niet zijn gebonden aan het dopingreglement. Voor hen is het gebruik van dopingmiddelen toegestaan.

De Dopingautoriteit is adviseur voor de Anabolenpoli. De afgelopen jaren was er ook een tweede poli, opgezet via de afdeling endocrinologie van het Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis (locaties Tilburg en Waalwijk). Deze tweede poli is door het vertrek van de betrokken arts naar een ander ziekenhuis in 2024 gesloten.

In 2024 heeft de Dopingautoriteit financiële ondersteuning gegeven voor analyses binnen de HARNAS-studie, een onderzoek van de Anabolenpoli gericht op de effectiviteit van een harm reduction-strategie (educatieve interventie) voorafgaand aan het dopinggebruik. Dit was een continuering van de financiële ondersteuning van het onderzoek uit 2023. In 2024 is het klinisch onderzoek (inclusief laboratoriumanalyses) voor alle mannen (100) en vrouwen (10) afgerond. De data wordt door de onderzoekers geanalyseerd. Uit de interimanalyse bleek al dat de harm reduction-strategie van de HARNAS-studie zeer effectief is voor het verlagen van het gebruik van anabole steroïden.

7

Kennis-management

Kennismanagement

De Dopingautoriteit is een door kennis gedreven organisatie. Het ontsluiten van kennis en het genereren van nieuwe gegevens draagt bij aan dopinggerelateerd wetenschappelijk onderzoek, oordeelsvorming door beleidsmakers en beter geïnformeerde sporters, sportbegeleiders en zorgprofessionals.

Programma Waardevrije Informatie dopinggebruik
Sinds 2024 werkt de Dopingautoriteit - in afstemming met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport - aan de ontwikkeling en implementatie van het Programma Waardevrije Informatie dopinggebruik (PWI).

Het programma is voornamelijk gericht op de ongeorganiseerde kracht- en vechtsporten. Uit studies van het Mulier Instituut blijkt het gebruik van dopinggeduide middelen binnen deze sporten - zonder nationale sportbond onder de koepel van NOC*NSF en zonder integraal ingericht antidopingbeleid - bijzonder hoog te liggen. Voor het verlagen van het gebruik adviseren de onderzoekers om in te zetten op zowel primaire preventie (voorkomen gebruik), als secundaire preventie (voorkomen gezondheidsschade).

Het programma kent twee pijlers. De eerste pijler richt zich op het verstrekken van neutrale, wetenschappelijk onderbouwde informatie aan kracht- en vechtsporters die doping gebruiken of overwegen te gebruiken. Het doel is gebruikers bewust te maken van de effecten, gezondheidsrisico's en mogelijke schade van dopinggebruik, zonder moralisme of oordeel. Deze pijler omvat initiatieven die inspelen op de informatiebehoefte van gebruikers én zorgprofessionals. Centraal staat hierin een website met een databank van dopingstoffen. De website is nog niet gelanceerd.
De tweede pijler richt zich op het versterken van de wetenschappelijke kennis over dopinggebruik en het systematisch ontsluiten van betrouwbare informatie. Het doel is om meer inzicht te krijgen in de gezondheidsrisico's, effectiviteit van harm reduction-interventies en specifieke behoeften van verschillende gebruikersgroepen. Deze wetenschappelijke kennis wordt vervolgens vertaald naar praktische richtlijnen voor zorgprofessionals, sporters en trainers. Voor met name deze tweede, wetenschappelijke pijler heeft de Dopingautoriteit een opdracht van overeenkomst gesloten met het Spaarne Gasthuis en de betrokken artsen van de Anabolenpoli. Twee aangestelde PhD-studenten richten zich op de thema's harm reduction (de verdere ontsluiting van de data uit de HARNAS trial) en de pathofysiologie van de hypofyse-gonade-as.

Anti-Doping Knowledge Center
Er zijn in 2024 418 nieuwe records toegevoegd aan het Anti-Doping Knowledge Center (ADKC). Het ADKC geldt als de grootste openbare verzameling van dopinggerelateerde documenten ter wereld. Het totaal aantal beschikbare documenten was op 31 december 2024 9.393.

De informatie in de database bestaat met name uit juridische documenten, en dan met name de gemotiveerde beslissingen van bevoegde tuchtcommissies bij het uitspreken van dopingsancties. Het betreft hier vooral uitspraken van het Court of Arbitration for Sport (CAS). Ook bevat het ADKC uitspraken van de tuchtcommissies en arbitragecolleges van internationale sportfederaties en buitenlandse antidopingorganisaties. Van enkele tientallen internationale federaties en landen zijn de uitspraken verwerkt. Het hoofddoel is om de beschikbare jurisprudentie op dopinggebied te ontsluiten en zo toekomstige uitspraken te versterken.

Verder bevat het ADKC wetenschappelijke artikelen over alle denkbare dopinggerelateerde onderwerpen, zoals voorlichtingsmaterialen en allerhande andere dopingdocumenten.

8

Medische dispensaties

Medische dispensaties

Eén van de bepalingen uit het dopingreglement betreft de procedure rondom het gebruik van dopinggeduide geneesmiddelen. Wanneer een sporter om medische redenen medicijnen gebruikt die op de dopinglijst staan, kan daarvoor een dispensatie worden aangevraagd. Een dispensatie is een officiële verklaring die de sporter toestemming geeft om een geneesmiddel met een dopingstof te gebruiken.

Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie
De Dopingautoriteit heeft ten behoeve van de Nederlandse sportbonden een commissie geïnstalleerd, de Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie), die bestaat uit onafhankelijke artsen. De GDS-commissie beoordeelt dispensatieverzoeken van Nederlandse sporters. Het secretariaat van de GDS-commissie wordt gevoerd door de Dopingautoriteit.

Dispensaties
In 2024 is er in 150 gevallen dispensatie verleend; een lichte daling ten opzichte van 2023 (zie tabel 8.1). In acht gevallen werd een verzoek niet gehonoreerd door de commissie (in 2023: 11). Een aantal daarvan is later (nadat er bijvoorbeeld meer specifieke informatie was aangeleverd), alsnog gehonoreerd.

De meeste toestemmingen hadden ook in 2024 betrekking op het gebruik van methylfenidaat (66, oftewel 44%), net als in de meest recente jaren. Andere medicatie waarvoor vaak dispensatie werd verleend was insuline (17), (lis)dexamfetamine (13), (methyl)predniso(lo)n (12) en triamcinolon (9).

In totaal waren de toegekende aanvragen afkomstig van 34 verschillende sportbonden. De bond met de meeste toegekende aanvragen was de KNVB (19, oftewel 12,6%). Hierna volgen de KNKF en de JBN met 14 aanvragen en de KNWU en de KNZB met 13 aanvragen.

Dispensatieverzoek	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Toegewezen	126	118	86	108	130	157	150
Niet toegewezen	12	15	12	5	8	11	8

Tabel 8.1: Aantal toegewezen en niet toegewezen dispensaties over de jaren.

9

Internationale zaken

Highlights Internationale samenwerking

WADA
Het Wereld Anti-Doping Agentschap werd in 1999 opgericht met als taak de dopingregels mondiaal te harmoniseren. Dit resulteerde in 2004 in de eerste Wereld Anti-Doping Code.

Unesco
Om nationale overheden te binden aan de Code is een internationaal verdrag opgesteld: de Internationale Conventie tegen Doping in Sport. Deze Unesco-conventie is inmiddels door meer dan 190 landen geratificeerd.

Raad van Europa
De Antidopingconventie van de Raad van Europa bevat bepalingen over verschillende aspecten van het antidopingbeleid, zoals nationale en internationale coördinatie, en maatregelen om beschikbaarheid en gebruik van doping te verminderen.

Het Nederlandse antidopingbeleid wordt in verregaande mate internationaal bepaald. De Wereld Anti-Doping Code vormt het fundament voor het antidopingbeleid wereldwijd.

CAS
Het Hof van Arbitrage voor Sport is een onafhankelijk tribunaal voor het beslechten van geschillen op het gebied van sport. Na de tucht- en beroepscommissie kunnen partijen hier in hoger beroep.

Internationale Federaties
IF's zijn wereldwijd verantwoordelijk voor hun sport. Net als nationale antidopingorganisaties dienen ze de Code te implementeren.

IOC & IPC
Het Internationaal Olympisch Comité en het Internationaal Paralympisch Comité zijn verantwoordelijk voor het antidopingprogramma tijdens de Olympische en Paralympische Spelen.

iNADO
Het Institute of National Anti-Doping Organisations ondersteunt nationale en regionale antidoping-organisaties en vertegenwoordigt hun belangen.

Internationale zaken

De Dopingautoriteit is in 2024 actief betrokken geweest bij het internationale antidopingbeleid. De doelstelling bij de internationale activiteiten van de Dopingautoriteit is meerledig: de Dopingautoriteit beoogt actuele kennis te vergaren, het internationale antidopingbeleid te beïnvloeden, het Nederlandse antidopingbeleid uit te dragen en de internationale samenwerking te versterken.

NADO Leaders
In het licht van internationale ontwikkelingen vond in 2024 intensief contact plaats in het verband van NADO Leaders. Op meerdere momenten vond er digitaal overleg plaats en in september troffen de bestuurders van antidopingorganisaties elkaar in Straatsburg. In gezamenlijkheid werd het WADA-management aangezocht helderheid te verschaffen over de gebeurtenissen rond de positieve tests van 23 Chinese zwemmers in 2021.

WADA Code 2027
De Wereld Anti-Doping Code vormt samen met de Internationale Standaarden het fundament voor het wereldwijde antidopingbeleid. Het zorgt voor harmonisering van regels en consistentie in de toepassing ervan. De huidige Code trad in januari 2021 in werking.

Herziening van de Code is een proces van meerdere jaren en fases waarin stakeholders worden geconsulteerd. Van mei tot oktober 2024 vond de eerste consultatiefase voor de nieuwe Code plaats. De Dopingautoriteit leverde feedback op de eerste draft. De herziene Code en Internationale Standaarden worden vanaf 1 januari 2027 van kracht.

Dopinglijst
Zoals ieder jaar is er in de zomer een reactie op de conceptdopinglijst gedeeld met WADA. De Dopingautoriteit coördineert de Nederlandse reactie namens NOC*NSF, de NOC*NSF Atletencommissie en het Ministerie van VWS.

WADA-commissies
De Dopingautoriteit is via de COO en het hoofd Informatie & Onderzoek vertegenwoordigd in verschillende commissies van WADA. De COO is lid van het Education Standing Committee en van het WADA 2027 International Standard for Education Update Drafting Team. Hoofd I&O is lid van de Prevalence Working Group en van de Taskforce on Unintentional Doping.

De Prevalence Working Group is een initiatief van WADA om meer inzicht te verkrijgen in de prevalentie van dopinggebruik. In 2024 zijn er vier bijeenkomsten geweest (eenmaal online en driemaal in persoon, waarvan tweemaal in de marge van andere congressen). De werkgroep heeft dit jaar de laatste stappen gezet in de ontwikkeling van een relatief eenvoudige manier om een betrouwbare prevalentiemeting uit te voeren.

De Dopingautoriteit is in 2023 door WADA uitgenodigd om per 1 januari 2024 deel te nemen aan de nieuw opgerichte Taskforce on Unintentional Doping. Er zijn vier bijeenkomsten geweest (drie online en één in-persoon) waarbij dit brede onderwerp is gerubriceerd in de verschillende omstandigheden die kunnen leiden tot niet-intentionele dopingovertredingen. Er is een plan ontwikkeld om het beeld hierover compleet te maken met als uiteindelijke doel om aanbevelingen op te stellen om het risico op dit soort overtredingen te minimaliseren.

Raad van Europa
Structurele internationale activiteiten van de Dopingautoriteit vinden plaats binnen het verband van de Raad van Europa. Daarbij gaat het enerzijds om activiteiten in het kader van de Anti-Doping Conventie van de Raad van Europa, anderzijds om het afstemmen van de standpunten van de Europese vertegenwoordigers in de bestuursvergaderingen van WADA. Dat laatste vindt plaats bij de vergaderingen van de Ad hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency (CAHAMA). De missie van CAHAMA luidt als volgt:

1. Examine the issues concerning relations between the Council of Europe, its Member States and the World Anti-Doping Agency (WADA), and to decide on a common position, when possible, on these issues;
2. Draw up, if necessary, opinions for the Committee of Ministers of the Council of Europe on these issues, including the budgetary elements;
3. Periodically revise the mandate of members of the WADA Foundation Board appointed by the Council of Europe.

Het afdelingshoofd Juridische Zaken is voorzitter van de door CAHAMA ingestelde Informal Group on Governmental Issues on the updating of the World Anti-Doping Program.

De COO van de Dopingautoriteit is voorzitter van de Advisory Group on Education (T-DO ED). Vanuit deze positie is hij ook lid van de Coordination Group (T-DO CG). De COO is ook lid van de Ad Hoc Group of experts on recreational doping (T-DO ADRS). Het doel van de groep is om de lidstaten te helpen bij het verhogen van de aandacht betreffende de risico's van dopinggebruik binnen de breedtesport.

Institute for National Anti-Doping Organizations (iNADO)
De Dopingautoriteit is een actief lid van iNADO. Hoofddoelstellingen van iNADO zijn: het ondersteunen en versterken van het werk van nationale antidopingorganisaties en het vertegenwoordigen van de leden in het internationale domein.

Caribisch Nederland
De Dopingautoriteit is de nationale dopingautoriteit van de BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba). Daarnaast onderhoudt de Dopingautoriteit contacten met Aruba, Curaçao en Sint Maarten, landen binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Er wordt gewerkt aan de bredere toegankelijkheid van educatiematerialen, in het bijzonder video's door deze ook aan te bieden in andere talen dan alleen Nederlands.

Van de drie Caribische landen binnen het Koninkrijk heeft Curaçao een eigen NADO, C-NADO. Aruba heeft geen NADO, maar wel een Nationaal Olympisch Comité, Comité Olímpico Arubano, dat dienstdoet als NADO. Alleen Sint-Maarten heeft geen (dienstdoende) NADO.

ERASMUS+ project
De Dopingautoriteit was in 2024 als partner betrokken bij één ERASMUS+ project: GLDF4CleanSport.

GLDF4CleanSport is een driejarig project en is onderdeel van WADA's GLDF-programma (Global Learning and Development Framework). Het doel van het project is het verbeteren van de vaardigheden en competenties van antidopingprofessionals, evenals de effectiviteit van antidopingorganisaties. De projectgroep bestaat uit EOSE (European Observatoire of Sport and Employment), WADA, twee internationale federaties en vijf nationale antidopingorganisaties (waaronder de Dopingautoriteit). Eén van de beleidsmedewerkers neemt namens de Dopingautoriteit deel aan dit project.

Met de volledige projectgroep hebben er twee online overleggen plaatsgevonden (in maart en juni) en een tweedaagse bijeenkomst in Brøndby in oktober. Ook hebben er meerdere online sessies plaatsgevonden rond het thema Quality Assurance and Sustainability Plan.

10

Mens & organisatie

Mens & organisatie

De Dopingautoriteit bestaat uit zes afdelingen: Bedrijfsvoering, Communicatie, Controle, Educatie, Informatie & Onderzoek en Juridische Zaken. De zes afdelingshoofden vormen samen met de Chief Operating Officer (COO) en de voorzitter het Managementteam. Eind 2024 bestond de bureauformatie uit 35 personen, met een totale taakomvang van 33,72 fte.

Dopingcontroleofficials
Naast het kantoorpersoneel waren eind 2024 ook 14 parttime dopingcontroleofficials (DCO's) actief: negen mannen en vijf vrouwen. Zij zijn aangesteld op basis van minimumurencontracten, met een gezamenlijke taakomvang van 4,07 fte.

Verzuim
Het verzuimpercentage in 2024 was lager dan in 2023: 4,1% van de arbeidsdagen werd verzuimd, tegenover 9,1% in 2023. Dit betrof voornamelijk kort verzuim.

BHV
De Dopingautoriteit heeft drie bedrijfshulpverleners om de kans te maximaliseren dat er voldoende hulp is op het moment dat dit nodig is. In 2024 hebben er geen incidenten plaatsgevonden.

Raad van Advies
De Dopingautoriteit heeft een Raad van Advies, die in 2024 uit vijf personen bestond (zie Bijlage 2 voor de samenstelling). De Raad kwam vijf keer bijeen. Naast het bespreken en becommentariëren van het werk van de Dopingautoriteit aan de hand van voortgangsrapportages en andere stukken, heeft de Raad als taak om adviezen uit te brengen aan de voorzitter van de Dopingautoriteit.

Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie
Een van de bepalingen uit het dopingreglement heeft betrekking op de procedure rondom het gebruik van dopinggeduide geneesmiddelen. De Dopingautoriteit heeft ten behoeve van de Nederlandse sportbonden een commissie ingesteld, de Geneesmiddelen Dispensatie Sporter-commissie (GDS-commissie), die bestaat uit onafhankelijke artsen.

Commissie Naleving Dopingsancties
De Dopingautoriteit moet, conform de World Anti-Doping Code, toezicht houden op de naleving van opgelegde dopingsancties. Indien een sanctie niet of niet correct wordt nageleefd, gaat dezelfde sanctie opnieuw in na afloop van de oorspronkelijk opgelegde sanctie. De Commissie Naleving Dopingsancties (CND) beoordeelt of een sanctie daadwerkelijk niet of niet correct is nageleefd en of er redenen zijn om de vervolgsanctie te matigen.

In 2024 zijn er geen zaken aan de CND voorgelegd.

VWS-overleggen
Als zbo neemt de Dopingautoriteit deel aan verschillende specialistische overleggen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit betreft onder andere overleggen over bedrijfsvoering, personeelszaken, informatiebeveiliging, integrale beveiliging, privacy en integriteit.

Kwaliteitsborging
De Dopingautoriteit is een overheidsorganisatie waarop de Gedragscode Integriteit Rijk van toepassing is. Het voorkomen van frauduleus handelen heeft voortdurende aandacht en is een vast onderdeel van de jaarlijkse functioneringsgesprekken.

Naast de reguliere procedures die betrokkenen kunnen doorlopen in het kader van de Awb, hanteert de Dopingautoriteit ook een Klachtenprocedure. Deze procedure is gepubliceerd op de corporate website. In 2024 is hier geen gebruik van gemaakt.

Informele klachten, fouten, verbeterpunten en datalekken zijn standaard agendapunten tijdens het maandelijkse overleg van het Managementteam. De bespreking hiervan wordt vastgelegd in de verslagen van deze bijeenkomsten.

11

Bijlagen

Bijlage 1
Financieel overzicht

Balans per 31 december 2024

Activa	2024 €		2023 €	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	**124.633**		**72.442**	
Vlottende activa				
Voorraad magazijn	47.012			
Vorderingen	213.461		155.947	
Liquide middelen	555.752		819.061	
	816.225		**975.008**	
Totaal activa		**940.858**		**1.047.450**

Passiva	2024 €		2023 €	
Eigen Vermogen				
Egalisatiereserve	144.015		144.015	
Bestemmingsfonds Dopingcontroles	289.629		316.410	
	433.644		**460.424**	
Voorzieningen	**18.287**		**26.683**	
Kortlopende schulden				
Crediteuren	57.322		98.368	
Reservering personeelskosten	331.810		325.246	
Overige schulden	99.796		136.730	
	488.928		**560.344**	
Totaal passiva		**940.858**		**1.047.450**

Staat van baten en lasten over 2024

	Rekening 2024 €		Begroting 2023 €		Rekening 2023 €	
Baten		**6.085.263**		**6.099.500**		**5.414.302**
Activiteiten- en projectkosten						
Directe kosten dopingcontroles	1.258.818		2.057.000		1.297.811	
Directe kosten overige wettelijke taken	844.471		879.500		322.883	
Organisatiekosten			3.163.000			
Personeelskosten	3.191.618				2.901.793	
Overige personeelskosten	162.735				140.648	
Afschrijvingen	51.709				105.293	
Huisvestingkosten	107.709				117.303	
Kantoorkosten	390.405				342.877	
Algemene kosten	151.461				145.241	
Som der bedrijfslasten		**6.158.926**		**6.099.500**		**5.373.849**
Saldo van baten en lasten		**-73.663**		**0**		**40.453**
Financiële baten en lasten -/-		**46.882**				**21.014**
Resultaat		**-26.781**		**0**		**61.467**

Resultaatbestemming	2024 €	2023 €
Egalisatiereserve	0	30.734
Bestemmingsfonds Dopingcontroles	-26.781	30.734
	-26.781	**61.467**

Bijlage 2
Samenstelling Raad van Advies en Commissies (per 31-12-2024)

Raad van Advies

Harro Knijff	voorzitter, juridische zaken en audit functie
Marc Benninga	medische zaken
Hans van der Pas	financiële zaken
Saskia Sterk	laboratoriumaspecten
Hinkelien Schreuder	sportersbelangen

Geneesmiddelen Dispensatie
Sporter-commissie (GDS-commissie)

Marjon van Eijsden-Besseling	
Edwin Goedhart	
Leo Heere	voorzitter
Ed Hendriks	voorzitter
Jan Hoogsteen	
Ivo van Outheusden	
Harry Koene	
Hans Jurgen Mager	
Huib Plemper	

Commissie Naleving Dopingsancties (CND)

Dolf Segaar	voorzitter
Diederik van Omme	
Dennis Koolaard	

Bijlage 3
Overzicht presentaties

Presentaties

- Teitler S. en Pouw M. ‘Doping & Dopingautoriteit’. Vrije Universiteit Amsterdam: Sport en Recht, 16 januari 2024
- Van der Horst J. ‘Sport is te mooi voor doping’. Hogeschool van Rotterdam: chemie en criminaliteit, 27 februari 2024
- Roijakkers K. & Brakels J. ‘Intelligence & Investigations Program Doping Authority Netherlands’, 2024 SHIN Annual Meeting, Montreal (Canada) 31 Mei 2024
- Olijhoek M. & Meulenbroeks N. ‘Gebruik van prestatiebevorderende middelen binnen de Nederlandse esports’. Kennisevent Esports, Gaming & Gamification, Purmerend, 8 oktober 2024
- Van der Horst J. ‘Sport is te mooi voor doping’. Avans Hogeschool: Minor forensisch onderzoek, 31 oktober 2024
- Van der Horst J. ‘Clean Sport – Play True’. Utrecht University Farmaceutische studievereniging U.P.S.V. Unitas, 10 december 2024
- Van der Horst J. ‘Sport is te mooi voor doping’. Hogeschool van Rotterdam: chemie en criminaliteit, 12 december 2024
- De Hon O. ‘Doping Research in the Fight Against Doping’. Saarland University: International Master High Performance Sport (online), 18 December 2024

Bijlage 4
Nevenfuncties (per 31-12-2024)

Onderstaand worden de nevenfuncties van de leden van het Managementteam weergegeven.

Vincent Egbers
- Security officer bij UEFA
- Lid Stuurgroep Sport & Integriteit NOC*NSF
- Lid Raad van Advies van de Oorlogsgravenstichting

Erik Duiven
- Voorzitter Council of Europe Anti-Doping Convention's Advisory Group on Education (T-DO ED)
- Lid Council of Europe Anti-Doping Convention's Coordination Group (T-DO CG)
- Lid Council of Europe Anti-Doping Convention's Ad Hoc Group of experts on anti-doping in recreational sport (T-DO ADRS)
- Lid WADA Education Standing Committee
- Lid WADA 2027 International Standard for Education Update Drafting Team

Astrid Krijgsman
- Teammanager M16-3 basketbalvereniging de Waterdragers

Olivier de Hon
- Rondleider Olympisch Stadion
- Lid van WADA Working Group on Prevalence
- Lid van WADA Unintentional Doping Taskforce
- Atletiektrainer pupillen AV'23

Martijn Musters
- Trainer amateurteam volleybal (3e divisie)
- Bestuurslid Tilburgse Sportraad (adviesraad gemeente Tilburg)

Steven Teitler
- Voorzitter Council of Europe Informal Group on Governmental Issues on the updating of the World Anti-Doping Program

Bijlage 5
Afkortingen

ABP	Atleet Biologisch Paspoort
ADAMS	Anti-Doping Administration and Management System
ADKC	Anti-Doping Knowledge Center
ANP	Algemeen Nederlands Persbureau
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APMU	Athlete Passport Management Unit
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWB	Algemene wet bestuursrecht
BHV	Bedrijfshulpverlening
CAHAMA	The Ad Hoc European Committee for the World Anti-Doping Agency
CAS	Court of Arbitration for Sport
CND	Commissie Naleving Dopingsancties
Code	World Anti-Doping Code
COO	Chief Operating Officer
DCO	Dopingcontroleofficial
EOSE	European Observatoire of Sport and Employment
ERA's	Erythropoietin Receptor Agonists
FIOD	Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
FTE	Fulltime Equivalent
GDS	Geneesmiddelen Dispensatie Sporter
GHRF	Growth Hormone Releasing Factor
GLDF	Global Learning and Development Framework
IF	Internationale federatie
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
iNADO	Institute for National Anti-Doping Organizations
IOC	Internationaal Olympisch Comité
IOL	Impuls Open Leermateriaal
IPC	Internationaal Paralympisch Comité
ISR	Instituut Sportrechtspraak
ISRM	International Standard for Results Management
JBN	Judo Bond Nederland
KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond
KNWU	Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie
KNZB	Koninklijke Nederlandse Zwembond
NADO	Nationale antidopingorganisatie
NDR	Nationaal Dopingreglement
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
NPN	Natuur- en gezondheidsProducten Nederland
NTP	National Testing Pool
NVWA-IOD	Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit – Inlichtingen en Opsporings Dienst
NZVT	Nederlands Zekerheidssysteem Voedingssupplementen Topsport
OM	Openbaar Ministerie
PWI	Programma Waardevrije Informatie dopinggebruik
RTP	Registered Testing Pool
T-DO	The Monitoring Group of the Anti-Doping Convention
TDSSA	Technical Document Sport Specific Analysis
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WADA	World Anti-Doping Agency
Woo	Wet open overheid
Wpg	Wet politiegegevens
Wuab	Wet uitvoering antidopingbeleid
YOG	Youth Olympic Games
zbo	Zelfstandig bestuursorgaan

DOPING
AUTORITEIT

dopingautoriteit.nl